

Beslisnota voor de raad

Datum 16 november 2023

Openbaar

Onderwerp Wijziging Gemeenschappelijke Regeling RSJ IJsselland
Versienummer 1

Portefeuillehouder M.W.J. van Willigen
Informant Ronald Buitenhuis
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon (038) 498 2679
Email R.Buitenhuis@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 2.3.2 We bieden een kwalitatief passend aanbod aan jeugdhulp (niet vrij toegankelijk) bij problemen met opvoeden en opgroeien, geestelijke problematiek, stoornissen en beperkingen

Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van N.v.t.

Bijlagen 1. Aanbiedingsbrief wijzigingen GR RSJ IJsselland (16 oktober 2023)
2. Concept aangepaste gemeenschappelijke regeling RSJ IJsselland

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van deze nota, bijgevoegde aanbiedingsbrief van het RSJ IJsselland en het concept van de aangepaste gemeenschappelijke regeling RSJ IJsselland,
2. Geen zienswijze in te dienen bij het college van burgemeester en wethouders van Zwolle over het concept van de aangepaste gemeenschappelijke regeling RSJ IJsselland.

Datum 16 november 2023

Toelichting op het voorstel

Inleiding

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd, met als doelstelling het versterken van de positie en betrokkenheid van gemeenteraden bij samenwerkingsverbanden van gemeenten. Onder meer bij brief van het Regionaal Serviceteam IJsselland (RSJ) bent u geïnformeerd over de nieuwe wettelijke regels over gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Naast de gemeenschappelijke regeling voor het RSJ, raakt dit ook drie andere samenwerkingsverbanden, namelijk de Gemeentelijke Gezondheidsdienst, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst.

Proces

Alle gemeenschappelijke regelingen moeten vóór 1 juli 2024 zijn aangepast aan de gewijzigde Wgr. Ter voorbereiding daarop hebben de vier IJssellandse gemeenschappelijke regelingen (Veiligheidsregio, Omgevingsdienst, RSJ en GGD) afgesproken om een gezamenlijk proces te voeren om te komen tot de noodzakelijke wijzigingen. In 2022 en 2023 ontving u een aantal keren notities van de griffiers kring IJsselland en de bestuurssecretarissen van 4 gemeenschappelijke regelingen in IJsselland over dit onderwerp.

Op 21 april 2023 heeft hierover een werkconferentie plaatsgevonden voor raads- en statenleden (deze laatste specifiek voor de Omgevingsdienst, waar ook de provincie Overijssel aan deelneemt). De besturen van de vier gemeenschappelijke regelingen hebben zich bij de invulling van de wijzigingsvoorstellen mede laten leiden door de uitkomsten van deze werkconferentie. Tegelijkertijd hebben de afzonderlijke samenwerkingsverbanden in de noodzakelijke wijziging van de gemeenschappelijke regelingen ook aanleiding gezien om de regelingen - waar nodig - te actualiseren. Recent hebben de vier gemeenschappelijke regelingen gezamenlijk hun wijzigingsvoorstellen aan de deelnemende gemeenten (en voor de Omgevingsdienst ook aan de provincie) toegezonden om de raden/staten in de gelegenheid te stellen om zienswijzen op de ontwerpregelingen naar voren te brengen.

Beoogd effect

Het college informeert hiermee de gemeenteraad over de voorgenomen aanpassing van de gemeenschappelijke regeling (GR) inzake het RSJ IJsselland. En stelt de gemeenteraad in de gelegenheid een eventuele zienswijze bekend te maken. Met de aangepaste GR voldoet de GR RSJ IJsselland aan de gewijzigde Wgr, ter versterking van de positie en betrokkenheid van de gemeenteraden.

Argumenten

Ruim 75% van de gemeenten vindt regionale bestuursvormen belangrijk voor onder meer het behalen van bepaalde doelstellingen, het vergroten van de bestuurlijke slagkracht en/of het uitvoeren van bedrijfsvoeringstaken. Dat bleek de afgelopen jaren uit verschillende onderzoeken. De keerzijde is dat de gemeenteraad als lokale volksvertegenwoordiging meer op afstand komt te staan. Gemeenteraden en raadsleden ervaren vaak een te grote afstand tot gemeenschappelijke regelingen. Gevolg is dat de democratische grondslag van dergelijke regelingen onder druk komt te staan. Dit maakt het volgens de wetgever noodzakelijk om de betrokkenheid van gemeenteraden en raadsleden bij het bestuur van samenwerkingsverbanden te verbeteren. Met name om hen in staat te stellen beter invulling te kunnen geven aan hun rol als het gaat om samenwerkingsverbanden richting de colleges van de gemeenten en/of het bestuur van een gemeenschappelijke regeling.

Datum 16 november 2023

Met de wijziging van de Wgr zijn enkele nieuwe instrumenten geïntroduceerd om de gemeenteraden meer in positie te brengen. Het gaat dan om bijvoorbeeld (extra) zienswijzen, een gemeenschappelijke (raads)adviescommissie, evaluaties en een regionaal enquêterecht. Ook is een kapstok opgenomen voor participatie en inspraak op regionaal niveau.

RSJ IJsselland

Voor het RSJ IJsselland geldt dat er op een aantal onderdelen afgeweken wordt van de andere GR'en. Dit vloeit voort uit het feit dat de RSJ IJsselland een bedrijfsvoeringsorganisatie is. Zo stelt de RSJ IJsselland bijvoorbeeld zelf geen beleid vast en kan er vanuit die hoedanigheid dan ook geen rechtstreekse inspraak door inwoners plaatsvinden. De wijzigingen in de GR RSJ IJsselland die nu voorliggen komen uitsluitend voort uit de per 1 juli 2022 gewijzigde Wgr (1 juli 2022), zodat de geldende regeling up-to-date is en voldoet aan de juridische eisen voor de gestelde termijn van 1 juli 2024. Er worden nu géén andere wijzigingen voorgesteld dan voortvloeiend uit de wijziging van de Wgr.

Het RSJ IJsselland is momenteel wel bezig met de doorontwikkeling van de eigen organisatie, waardoor er mogelijk op termijn opnieuw een wijziging van de GR aan u wordt voorgelegd. De doorontwikkeling van het RSJ, passend bij de opgaven binnen de jeugdzorg, vergt een zorgvuldig proces. Dat proces is nog lopende. Eventuele wijzigingen die uit dat proces voortvloeien liggen daarom nu niet voor en zullen worden voorgelegd wanneer het proces daaromtrent zorgvuldig is afgerond.

Versterking betrokkenheid van gemeenteraden en -raadsleden

Belangrijk voor het bestuur van RSJ IJsselland is een goede invulling van de nieuwe wettelijke mogelijkheden om de positie van de gemeenteraden te versterken. Een groot deel van de voorgestelde wijzigingen is daarop gericht, daar waar dat ook mogelijk is. Voor RSJ IJsselland geldt echter dat niet alle nieuwe wettelijke mogelijkheden passend zijn gezien RSJ IJsselland een bedrijfsvoering organisatie betreft en dus zelf geen beleid vaststelt.

Voor de invulling van de mogelijkheden heeft het bestuur zich laten leiden door de uitkomsten van de werkconferentie op 21 april 2023. Deze werkconferentie was een initiatief van de griffiers kring IJsselland en de directie/bestuursecretarissen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan alle gemeenten in IJsselland deelnemen (Veiligheidsregio IJsselland, GGD IJsselland, Omgevingsdienst IJsselland, Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland). Doel van de conferentie was om samen met raads- en (voor de Omgevingsdienst ook) statenleden de nieuwe wettelijke mogelijkheden te verkennen. Ook om een beeld te krijgen van wensen, die leven bij raads- en statenleden.

De samenwerking bij de werkconferentie was voor de genoemde GR'en in IJsselland reden om hun voorstellen op dit onderdeel onderling zoveel mogelijk af te stemmen. Resultaat zijn eensluidende voorstellen over een aantal onderwerpen. Sommige GR'en wijken op een aantal punten af in verband met bijvoorbeeld de structuur van de organisatie of de verantwoordelijkheden die de wet aan hen verbindt. Onderstaande punten zijn met elkaar besproken en afgestemd.

- ***Gemeenschappelijke (raads-) adviescommissie***

Het voorstel is om samen met afgevaardigden van raden en colleges te verkennen op welke manier(en) de betrokkenheid van raden bij de GR'en in IJsselland gestructureerd vorm en inhoud kan worden gegeven, zonder een regionale adviescommissie in te stellen, zoals de wet die noemt.

- ***Zienswijzeprocedure begroting***

De ontwerpbegroting toezenden aan de gemeenteraden op een zodanig moment, dat de

Datum 16 november 2023

zienswijzetermijn voor het zomerreces kan worden afgerond.

- *Overige zienswijzen*

RSJ IJsselland heeft voorgesteld géén mogelijkheid toe te voegen inzake het opnemen van overige zienswijzen, in tegenstelling tot een aantal van de andere GR'en. Dit hangt samen met het feit dat de RSJ IJsselland zelf geen dusdanige besluiten neemt of beleid vaststelt. In dat opzicht kan er dus nergens een zienswijze over worden ingediend. De mogelijkheid die de gemeenteraden hebben om hun invloed uit te oefenen, bevinden zich rondom het beleid op het thema jeugd in de eigen gemeente. Op basis daarvan vinden de werkzaamheden van RSJ IJsselland plaats.

- *Inspraak (participatie)*

RSJ IJsselland heeft een artikel opgenomen over de mogelijkheid tot inspraak/participatie, waarin gesteld is dat er geen mogelijkheden zijn. Hiervoor geldt hetzelfde als voor overige zienswijzen. RSJ IJsselland neemt geen dusdanige besluiten, waarover inspraak kan worden vorm gegeven. Ingezetenen van deelnemende gemeenten en belanghebbenden kunnen inspreken bij de eigen gemeente op het moment dat het thema jeugd daar aan de orde is.

- *Evaluatie*

Dit artikel biedt de mogelijkheid om de GR RSJ IJsselland op één of meer onderdelen te evalueren, bijvoorbeeld als meerdere deelnemers daarom verzoeken. Het bestuur zal dan een evaluatievoorstel aan de deelnemende colleges voorleggen.

- *Actieve informatieplicht*

Dit betreft een opdracht aan het bestuur om de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen te geven die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Deze inlichtingen worden schriftelijk of digitaal verstrekt.

- *Uittreding*

Uittreding bij de GR RSJ IJsselland is mogelijk. Dit artikel maakt duidelijk welke procedure in werking treedt en aan welke verplichtingen dan moet worden voldaan. Deze procedure is ook van toepassing op de andere 3 GR-en. Met de wetswijziging Wgr 2022 wordt verder verduidelijkt wat onder gevolgen moet worden verstaan. In elk geval moeten in de gemeenschappelijke regeling worden geregeld 1) de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, 2) de gevolgen voor het vermogen van het samenwerkingsverband en 3) de gevolgen voor het vermogen van de deelnemende gemeenten (zowel voor de uittreder als de overblijvende gemeenten)

Nadere toelichting

Vanaf pagina 7 van de Aanbiedingsbrief wijzigingen GR RSJ IJsselland (zie bijlage 1) vindt u meer uitgebreide toelichting op de voorgestelde wijziging van de GR RS IJsselland. De juridische verwoording en aanpassingen van de regeling zijn te vinden in het bijgevoegde concept van de gemeenschappelijke regeling RSJ IJsselland 2024 (zie bijlage 2).

Risico's

Nvt

Financiën

Nvt

Datum 16 november 2023

Communicatie

Het RSJ IJsselland wordt geïnformeerd over het besluit van de gemeenteraad inzake het indienen van een zienswijze.

Vervolg

Nadat alle betrokken gemeenteraden de mogelijkheid hebben gehad om zienswijzen in te dienen over de voorgestelde wijzigingen van de GR, zal het bestuur van de GR op die zienswijzen reageren en voor zover aan de orde daar de gewijzigde GR op aanpassen. Daarna zal de gewijzigde GR nogmaals aan uw raad worden voorgelegd, met het verzoek om hiermee in te stemmen. Beoogde datum van inwerkingtreding van de wijzigingen is per 1 juli 2024.

NB: Rekening houdend met de zienswijzetermijn voor de raden van 8 weken en voorbereiding richting college en met het oog op de stappen die nog volgen ontvangen we graag een reactie van de raad vóór 1 januari 2024.

Het complexe en omvangrijke afstemmings- en besluitvormingstraject maakt het onzeker of het gaat lukken om het hele traject af te ronden vóór 1 juli 2024. De besturen zetten zich hier wel voor in. De vier besturen zijn van mening dat kwaliteit en zorgvuldigheid van het proces belangrijker zijn dan het halen van de termijn.

Dit leidt tot de volgende planning:

- Bespreking eventuele zienswijzen en eventueel aangepaste conceptregelingen in februari/maart 2024. Daarna toezending aan de colleges en gemeenteraden voor goedkeuring. De termijn daarvoor bedraagt maximaal 13 weken.
- Na de goedkeuring kunnen de colleges de GR'en vaststellen. Gevolgd door bekendmaking in het kader van de Wet elektronische publicaties (Wep).

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer